

SIKKERHETS DATABLAD

[Utarbeidet i samsvar med EF-regulering 1907/2006 (REACH) inkludert seinere endringer]

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Beholder [patron] med propan-butan

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Identifiserte bruksområder: gassbeholder [patron] med n-butan egnet som brensel til campingkjøkken og annet campingutstyr som bruker n-butan.

Bruksområder som er frarådet: ikke kjent.

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent: Unilight Polska Sp. z o.o.

Adresse: ul. Strzelińska 69; 55-010 Żerniki Wrocławskie, Polen

Tlf.: +48 71 74 000 25

e-postadressen til den ansvarlige for sikkerhetsdatabladet: unilight@unilight.pl

1.4 Nødtelefonnummer

112 (Generell nødtelefon)

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Flam. Gas 1 H220, Press. Gas H280

Ekstremt brannfarlig gass. Inneholder gass under trykk. Kan eksplodere ved oppvarming.

2.2 Merkingselementer *

Farepiktogrammer og varselord

FARE

Navn på farlige stoffer som skal nevnes på etiketten

Ingen.

Faresetninger

H220 Ekstremt brannfarlig gass.

H280 Inneholder gass under trykk. Kan eksplodere ved oppvarming.

Sikkerhetssetninger

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt

P243 Treff tiltak mot statisk elektrisitet.

P377 Brann ved gasslekkasje: Ikke slukk med mindre lekkasjen kan stanses på en sikker måte.

P381 Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte.

* Gassbeholder for n-butan bør markes i henhold til krav i EN 417-standard.

2.3 Andre farer

Stoffkomponentene oppfyller ikke kriteriene for PBT eller vPvB. Rask fordampning kan gi frostskafer.

SIKKERHETS DATABLAD

Produktet inneholder ikke ingredienser oppført i register i henhold til art. 59 1. ledd som et stoff med egenskaper som er forstyrrende for hormonsystemet eller egenskaper som er forstyrrende for hormonsystemet i samsvar med kriterier fastsatt i forordning 2017/2100/EU eller i forordning 2018/605/EU i konsentrasjon som er lik eller større enn 0,1 % vekt.

Stoffet er svært eksplosivt i kombinasjon med luft (blanding av luft og gass) og ved antenneskilder eller direkte virkning av flammer på beholdere I gasstilstand er stoffet tyngre enn luft, det samler seg ved overflaten, i nisjer, nedre romdeler. Mulig med fjernantennning. I store konsentrasjoner kan stoffet gi kvalme, hodepine og svimmelhet, og i enkelte tilfeller føre til bevissthetstap og død. I flytende form og ved hudkontakt kan stoffet gi frostskafer

Avsnitt 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler

3.1 Stoffer

Ikke relevant.

3.2 Stoffblandinger

Kompleks blanding av hydrokarboner fremstilt ved destillasjon av råolje. Består av hydrokarboner, hovedsakelig C₃ til C₇, med omtrentlig kokepunktintervall fra -40 °C til 80 °C (-40 °F til 176 °F).

CAS-nummer: 68476-85-7 EF-nummer: 270-704-2 Indekstall: 649-202-00-6 Registreringsnummer: 01-2119485911-31-XXXX	<u>petroleumsgasser, flytende</u> (inneholder mindre enn 0,1% vekt 1,3-butadien) Flam. Gas 1 H220, Press. Gas H280	> 99%
---	--	-------

Full tekst i H-setninger i kapittel 16 i sikkerhetsdatabladet.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Ved hudkontakt: tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk. Tilsussete klær fuktes med vann for å unngå brannfare. Hvis produktet frigjøres raskt, kan det gi frostskafer. Kroppsdelen med frostskafer skylles med lunkent vann. Fjern tilsølte klær dersom mulig. Ikke rør dersom klærne sitter tett på huden. Ikke prøv å varme opp de frosne kroppsdeler – varm opp gradvis. Dekk med et sterilt gassbind. Ikke bruk salver eller pulver.

Ved øyekontakt: skylk rikelig med vann (10-15 min.) ved åpne øyelokker. Beskytt det ikke-irriterte øyet, fjern eventuelle kontaktlinser. Ved frostskafer forårsaket av flytende produkt, sett på et sterilt gassbind. Kontakt umiddelbart et lege.

Ved svelging: den type eksponering er svært sjelden.

Ved innånding: ta den skadede ut i frisk luft, hold dem varm og rolig. I tilfelle symptomer bør du kontakte lege.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ved kontakt med øyne: kontakt med kondensert gass kan forårsake frostskafer og hornhineskafer.

Ved kontakt med hud: kontakt med kondensert gass kan forårsake frostskafer.

Ved innånding: lav konsentrasjon av gass i luften: narkotisk virkning; høy konsentrasjon gir: pustevansker og bevissthetsforstyrrelser, søvnighet og bevissthetstap.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Førstehjelpstiltak bestemmes av legen etter nøyaktig vurdering av den skaddes tilstand.

Avsnitt 5: Brannsløkkingstiltak

5.1 Sløkkingsmidler

Aktuelle sløkkemidler: liten brann: ute kan man la gassen brenne ferdig. På lukkede rom skal man slukke brannen med et pulver- eller skumapparat.

SIKKERHETSDATABLAD

Stor brann: slukk med spredt vannstråle etter å ha stengt gasstilførsel.

Uaktuelle slokkemidler: sterk vannstråle – risiko for spredning av brann.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Under forbrenningsprosessen kan det oppstå giftige gasser som inneholder karbonoksider. Unngå innånding av forbrenningsprodukter fordi de kan skape helsefare. Overopphetete gassbeholdere kan eksplodere.

5.3 Råd til brannmannskaper

Generelle vernetiltak vanlige for brann. Man skal ikke oppholde seg i et område utsatt for ild uten forsvarlige verneklær som beskytter mot kjemikalier og pusteapparat med uavhengig luftsirkulasjon. Produktet er ekstremt brannfarlig. Eksplosiv blanding med luft, tyngre enn luft, hopper seg opp på jordoverflaten og i nedre deler av rom. Den fortrenger oksygen fra luften. Beholdere som er blitt utsatt for ild eller høy temperatur skal kjøles ned med vann fra en trygg avstand (eksplosjonsfare); de skal fjernes fra fareområde om det er mulig. Brukte slokkemidler skal fjernes fra brannområde.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell: begrenset tilgang av uvedkommende personer til havariområdet så lenge forsvarlige opprydningstiltak ikke er blitt fullført. Evakuer uvedkommende fra farestedet. Treff tiltak mot statisk elektrisitet. Man skal alltid benytte personlig verneutstyr. Unngå kontakt med hud og øyne. Ikke innånd gass.

For innsatspersonell: pass på at fjerning av havariet og dets konsekvenser gjennomføres kun av opplært personell. Bruk egnede arbeidsklær.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Må ikke tømmes i kloakkavløp (eksplosjonsfare). Varsle aktuelle nødetater.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Liten lekkasje: la væsken fordampe. Luft lekkasjeområdet.

Stor lekkasje: fjern lekkasjen dersom det er mulig (steng gasstilførselen, forsegle), forsøk å spre gassen ved å bruke f.eks. vannsperrer eller tåkestrømmer.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Personlige vernetiltak - se punkt 8. Avhending av avfall - se kapittel 13

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Man skal følge forskrifter for vern og sikkerhet. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Unngå forurensning av øynene, huden og tøy. Brukte emballasjer skal ikke punkteres eller brennes. Produktet oppbevares på godt ventilert rom. Ikke innånd damp. Beskytt mot antennelseskilder – ikke røyk under påfylling. Produktdamper kan gi eksplosiv blanding med luft. Bruk personlig verneutstyr.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Holdes vekk fra antennelseskilder. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C. Produktet skal beskyttes mot direkte virkning av solstråler. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr. Følg røykeforbudet på lageret, ikke bruk åpen ild og gnistrende verktøy. Sikre antiexplosiv ventilasjon. Beholdere oppbevares i stående stilling.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Brensel til campingkjøkken og annet campingutstyr som bruker n-butan.

SIKKERHETS DATABLAD

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametere

Produktet inneholder ikke store mengder stoff, hvis grenseverdier må kontrolleres med tanke på arbeidsstedet.

8.2 Eksponeringskontroll

Hensiktsmessige tekniske kontrolltiltak

Man skal følge alle generelle hms-regler. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask hendene før pause og etter avsluttet arbeid. Sikre tilstrekkelig ventilasjon. Ikke la kondensert gass komme i kontakt med huden, øynene og tøy.

Individuelle vernetiltak, som f.eks. personlig verneutstyr

Nødvendighet for å bruke egnet personlig verneutstyr bør ivareta fare produktet innebærer, forhold på arbeidsstedet og håndtering av produktet. Personlig verneutstyr skal oppfylle kravene i forordning 2016/425/EU og andre aktuelle standarder. Arbeidsgiveren er forpliktet til å sørge for verneutstyr tilpasset aktiviteter, og som fyller alle kvalitetskrav, inkludert vedlikehold og rengjøring. Alt personlig verneutstyr som er tilsmusset eller skadet skal byttes umiddelbart.

Hånd- og kroppsvern

Bruk vernehansker i neopren eller nitrilgummi (EN 374). Hanskene skal beholde sin elastisitet i temperatur under gassens atmosfæriske kokepunkt. Det kan bli nødvendig med mer frekvent skifte dersom hanskene senkes ned i produktet eller ved langvarig kontakt med produktet. Bruk verneutstyr.

Ved bruk av vernehansker i kontakt med kjemiske substanser bør man huske at angitt effektivitetsnivå og informasjon om det hvor lang tid det vil ta før substansene trenger gjennom hanskene er ikke like den reelle beskyttelsestiden på arbeidsposten da det er mange faktorer som påvirker sikkerheten f.eks. temperatur, virkning av andre substanser osv. Det anbefales å bytte hanskene umiddelbart dersom det er synlige tegn på slitasje, skade eller endring i utseende (farge, elastisitet, form). Produsentens bruksanvisning bør følges ikke bare i forhold til bruk av vernehanskene, men også ved deres rensing, konservering og oppbevaring. Vær OBS på måten du tar av hanskene på for å unngå forurensning av hendene ved aktiviteten.

Vern av øyne

Bruk vernebriller for å beskytte øynene mot gasssprut (EN 166).

Åndedrettsvern

Ved vanlige forhold er det ikke nødvendig med åndedrettsvern. Det skal brukes ved høy gasskonsentrasjon eller i nødtilfeller. Dersom oksygenkonsentrasjonen ligger på $\leq 19\%$ i og/eller maks. gasskonsentrasjon i luften er $\geq 1,0\%$ av volumet, skal man anvende isolerende utstyr.

Termiske farer

Bruk vernehansker som er i samsvar med EN 511 for å beskytte hendene mot kulde dersom det finnes risiko for kontakt med flytende gass (risiko for frostskafer)

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen

Produktet fordampes raskt ved slipning til miljøet. Må ikke tømmes i kloakkavløp. Eventuelle utslipp fra ventilasjonssystemer og prosessenheter bør kontrolleres for samsvar med krav i miljøvernloven.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand:	kondensert gass
Farge:	fargeløs
Lukt:	karakteristisk, svak
Smeltepunkt / frysepunkt:	ikke relevant
Kokepunkt eller startkokepunkt og kokeområde:	-42-0 °C
Antennelighet:	ekstremt brannfarlig gass
Nedre og øvre eksplosjonsgrense:	1,9 % vol./9,6 % vol.
Flammepunkt:	-96 – -60 °C
Selvantennelsestemperatur:	> 287 °C
Spaltingstemperatur:	ikke markert

SIKKERHETSDATABLAD

pH:	ikke relevant
Kinematisk viskositet:	ikke markert
Løselighet:	< 0,1 g/l (i vann)
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann (logaritmisk verdi):	ikke markert
Damptrykk (20 °C):	1200-7500 hPa
Tetthet og / eller relativ tetthet:	0,5-0,58 g/cm ³
Relativ damptetthet (luft=1):	1,55-2,08
Partikkelegenskaper:	ikke relevant

9.2 Andre opplysninger

Opplysninger med hensyn til fysiske fareklasser

Ingen.

Andre sikkerhetskjennetegn

Ingen.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produktet er lite reaktivt. Polymeriserer ikke.

10.2 Kjemisk stabilitet

Ved riktig bruk og lagring produktet er stabilt.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Gassen danner eksplosiv blanding med luft. Reagerer eksplosivt med kloroksid og sterke oksidasjonsmidler, og med bariumperoksid ved høye temperaturer

10.4 Forhold som skal unngås

Produktet skal beskyttes mot direkte virkning av solstråler. Unngå varme- og ildkilder, temperatur over 50 °C, elektrostatiske utladninger.

10.5 Uforenlige materialer

Sterke oksidanter.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Ikke kjent.

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Hudetsing/hudirritasjon

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kreftframkallende egenskaper

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

SIKKERHETS DATABLAD

Reproduksjonstoksitet

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

STOT — enkelteksponering

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

STOT — gjentatt eksponering

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Aspirasjonsfare

Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Symptomer med hensyn til fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

Gassen fortrenger oksygen i luften, så ved innåndning kan man oppleve søvnighet, kortpustethet, rask puls og pustebesvær. Ved høy konsentrasjon av blandingen og mindre enn 18% oksygen i luften, kan man oppleve orienteringsfortyrrer, kvalme, brekninger og bevissthetstap.

11.2 Opplysninger om andre farer

Endokrine forstyrrende egenskaper

Ingen.

Annen informasjon

Ingen.

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

Ingen spesifikke testresultater mot toksitet. Produktet er ikke klassifisert som farlig for miljøet.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Rask oksidasjon i en fotokjemisk reaksjon med luften.

12.3 Bioakkumuleringsevne

Produktet viser ingen potensiale for bioakkumulering.

12.4 Mobilitet i jord

Produktet fordampes raskt fra vann og grunn. Sprer seg raskt i luften.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Stoffkomponentene oppfyller ikke kriteriene for PBT eller vPvB i samsvar med vedlegg XIII i REACH-forordningen.

12.6 Hormonforstyrrende egenskaper

Produktet inneholder ikke ingredienser oppført i register i henhold til art. 59 1. ledd som et stoff med egenskaper som er forstyrrende for hormonsystemet eller egenskaper som er forstyrrende for hormonsystemet i samsvar med kriterier fastsatt i forordning 2017/2100/EU eller i forordning 2018/605/EU.

12.7 Andre skadevirkninger

Blandingens er ikke klassifisert som farlig for ozonlaget. Man skal vurdere mulighet for andre skadelige virkninger av blandingens komponenter på miljø (f.eks. påvirkning på global oppvarmingen).

Avsnitt 13: Sluttbehandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Anbefalinger knyttet til blanding: av hensyn til produktets natur og bruksområde, er det ytterst sjelden nødvendig å fjerne det. Anbefalt avhendingsmåte: forbrenning. Anbefalte avfallskoder: 16 05 04*.

Anbefalinger knyttet til emballasjeavfall: gjenvinning / resirkulering / avfallshåndtering av emballasje utføres i samsvar med gjeldende forskrifter. Det er kun helt tomme emballasjer som kan resirkuleres.

SIKKERHETSDATABLAD

Brukte emballasjer skal ikke punkteres eller forbrennes.

Fellesskapets lovgivning: et direktiv fra Europaparlamentet og Det europeiske råd: 2008/98/EF (inkludert seinere endringer) og 94/62/EF (inkludert seinere endringer).

Avsnitt 14: Transportopplysninger

14.1 FN-nummer eller ID-nummer

UN 2037

14.2 FN-Forsendelsesnavn

BEHOLDERE, SMÅ, INNEHOLDER GASS (ENGANGSBEHOLDERE MED GASS)

14.3 Transportfareklasse(r)

2

14.4 Emballasjegruppe

Ikke relevant.

14.5 Miljøfarer

Preparatet er ikke klassifisert som farlig i henhold til internasjonale og lokale transportforskrifter.

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Kolli skal ikke kastes eller utsettes for støt. Beholdere skal stues i kjøretøyet eller containeren på en slik måte at de ikke kan velte eller falle.

14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Ikke relevant.

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

ADR avtale om internasjonal vegtransport av farlig gods

1907/2006/EF Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikalieagentur og om endring av direktiv 1999/45 / EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr 793/93 og nr 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769 / EØF og kommisjonsdirektiv 91 / 155 / EØF, 93/67 / EØF, 93/105 / EF og 2000/21 / EF inkludert seinere endringer.

1272/2008/EF Regulering av Europaparlamentet og Rådet av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548 / EØF og 1999/45 / EF og forordning (EF) nr 1907/2006 inkludert seinere endringer.

Europaparlamentets- og rådsforordning (EU) 2016/425 av 9. mars 2016 om personlig verneutstyr og om oppheving av rådsdirektiv 89/686/EØF

Kommisjonsforordning (EU) 2020/878 av 18. juni 2020 om endring av vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av og begrensninger for kjemikalier (REACH)

2008/98/EF Direktivet i Europaparlamentet og Rådet av 19. november 2008 om avfall og oppheving av visse direktiver (inkludert seinere endringer)

94/62/EF Direktivet og Europaparlamentet og Rådet og av 20. desember 1994 om emballasjer (inkludert seinere endringer)

Stoffene er ikke oppført i vedlegg nr. XIV eller XVII til REACH-forordningen.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det er ingen opplysninger om hvorvidt det ble foretatt en vurdering av kjemisk sikkerhet av substanser som blandingen inneholder.

SIKKERHETS DATABLAD

Avsnitt 16: Andre opplysninger

Innholdet i faresetninger (H-setninger) som er nevnt i seksjon 3 i sikkerhetsdatabladet:

H220	Ekstremt brannfarlig gass.
H280	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

Forklaring av forkortelser

PBT	Holdbarhet, bioakkumulerende og giftig
vPvB	Svært stor holdbarhet og svært høyt bioakkumulerende
Flam. Gas 1	Brannfarlige gasser, kategori 1
Press. Gas	Gasser under trykk

Opplæring

Personer som har kontakt med produktet før de setter i gang med arbeidet skal opplæres i produktets egenskaper og måten det skal håndteres på. Personer som driver med transport av farlig gods i henhold til ADR-avtalen bør gjennomgå en spesiell opplæring innen arbeidsoppgaver (generell, stilling- og sikkerhetsopplæring).

Henvisninger til litteratur og datakilder

Sikkerhetsdatabladet er utarbeidet med utgangspunkt i sikkerhetsdatabladet levert av produsenten, litteratur, og internettdatabaser, kunnskap og erfaring, gjeldende forskrifter tatt i betraktning.

Klassifisering og prosedyrer brukt til å klassifisere blandingen i henhold til forordning EF 1272/2008 inkludert seinere endringer

Flam. Gas 1 H220, Press. Gas H280 – basert på resultatene.

Andre opplysninger

Utstedt av: „THETA“ Consulting Sp. z o.o. (på grunnlag av opplysninger levert av produsenten)

De ovenstående opplysningene ble utarbeidet med utgangspunkt i tilgjengelige data om produktet og produsentens erfaring og kunnskap på dette området. Opplysningene utgjør ikke kvalitetsbeskrivelse av produktet eller garanti på angitte egenskaper. Opplysningene skal betraktes som hjelp til sikker håndtering av produktet av transport, lagring og bruk. Brukeren fritas ikke ansvar for feil bruk av disse og for å følge alle gjeldende forskrifter på dette feltet.